

Inserati se sprejemajo in veljajo tristoletna vrsta:

8 kr., če se tiska 1krat,
12 " " " " 2 "
15 " " " " 3 "

Pri večkratnem tiskanju se cena primeroma zmanjša.

Rokopisi

ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija na starem trgu h. št. 16.

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:
Za celo leto . . . 10 gl. -- kr.
za pol leta . . . 5 " -- "
za četrta leta . . . 2 " 50 "

V administraciji velja:
Za celo leto . . . 8 gl. 40 kr.
za pol leta . . . 4 " 20 "
za četrta leta . . . 2 " 10 "

V Ljubljani na dom pošiljan velja 60 kr. več na leto.

Vredništvo v Hillšerjevi ulici št. 6.

Izhaja po trikrat na teden in sicer v torek, četrtek in soboto.

Vojska med Angleži in Afganistanci.

Iz Azije nam poročajo važno novico, da se je vojska med Angleži in Afganistanom začela. Kako se je prepir med obema državama vnel, je že znano. Afganistanski kralj ali emir Šir-Ali je slovesno sprejel rusko deputacijo in občeval z ruskimi poslanci, kakor s prijatelji. To je Angleže speklo, ker so se bali, da ne bi med Rusi in Afganistanci prevelika prijaznost nastala, kar bi bila velika nevarnost za angleške dežele v Indiji. Zatoraj so poslali enega generala s tisoč možmi na mejo Afganistana, in zahtevali, naj emir tudi to deputacijo sprejme, kakor je rusko sprejel. Emir pa tega ni hotel storiti, bodisi da se je ustrašil prevelicega števila Angležev, bodisi da je hotel Angleže nalašč razžaliti. Angleži so kar jeze pihali in pošiljali emiru pismo za pismom, da mora on dati zadostenje razžaljeni časti angleški. Emir pa se za vsa ta pisma še zmešnil ni, in tako so morali Angleži emiru vojsko napovedati, da rešijo svojo čast, še bolj pa, da ne zgubijo veljave pri indijskih narodih, kateri Angleže zaradi njihovega silnega in slabega gospodarstva hudo črtijo, in njihov jarem le tako dolgo nosijo, dokler se jim angleška moč prevelika vidi; ko bi pa Jndi videli, da se Angleži bojé afganistanskega kralja, potem bi se kmalo ohrabрили, in začela bi se v Indiji nova vstaja, kakor je bila že pred leti, katero so Angleži komaj zadržali.

Vojska a Afganistanci ni igrača. Dežela je precej velika in silno gorata, kakor Črnogora. Prebivalcev ima kake tri milijone, pa vsi

so hrabri in dobro oboroženi. Že pred 40 leti imeli so Angleži vojsko z Afganistanom; poslali so tje 30.000 mož, pa od vseh je komaj en del nazaj prišel, da je prinesel žalostno vest, da so vsi drugi poklani in pobiti od divjih narodov v silnih gorah Afganistana. Če se tedaj Afganistanci opirajo le na svoje lastne moči, imeli bodo Angleži že dosti opraviti, in njihova zmaga je jako dvomljiva. Še veliko slabše pa se bo Angležem godilo, ako je res kar pravijo — se ve da le Rusom sovražni časniki — da hočejo Rusi emira podpirati na skrivnem.

Ako bodo Angleži tepeni, imelo bode to velikanske posledice. Indija je potem za Angleže zgubljena; otrsela bo težki jarem angleški in bogastvo, moč in veljava Anglije je potem za zmirom zdrobljena. Indija šteje blizu dve sto milijonov prebivalcev, in vse te strahuje pest angleških vojakov. Indija je silno lepa, bogata in rodovitna dežela, in večidel od nje prihaja angleško bogastvo, ker to deželo neusmiljeno molzejo; za prebivalce pa tako slabo skrbé, da jih je v zadnjih letih že več milijonov od lakote poginilo. Nekatere letine so namreč silno dobre, in tačas Angleži vse pograbiijo; primeri se pa tudi, da nastane velika suša, in tačas morajo od lakote mreti. Ko so imeli Indijci svoje kralje, skrbeli so ti za ljudstvo s tem, da so v dobrih letih naredili velike shrambe, in žita v veliki meri tam nakopičili; kedar je prišlo slabo leto, imeli so potem ljudje kaj jesti. Lakomni Angleži pa na to niso mislili, ker sploh nimajo sočutja za revne indijske narode, ter le gledajo, kako bi iz njih

veči dobiček vlekli. Za to pa tudi Indijci pričakujejo rešitelja, kakor so ga pričakovali Bolgari na Turškem, in narodna pravljica indijska pripoveduje, da bo prišel „beli car“ iz severa, in jih rešil angleškega jarma. S tem belim carjem iz severa mislijo najbrž cara ruskega. Mogoče je pa tudi, da se Indijci sami osvobodijo, ako bi emir afganistanski v tej vojski zmagal, in ravno zaradi tega je ta vojska tako silne važnosti. Da bi kralj afganistanski zmagal, moramo želeti vsi Slovani, ne samo iz tega vzroka, ker bi se mogli potem osvoboditi tlačeni narodi indijski, ampak posebej še za to, ker bi se tudi nam Slovanom kamen od srca odvalil. Saj so bili Angleži vedno med prvimi, kedar je bilo treba pogaziti in v sužnosti ohranjevati slovanske narode. Da se je v Berlinu raztrgala Bulgarija, da se je nje večja polovica še nadalje pustila v rokah turških, to je delo angleško.

Prevaga angleške moči na morji, in v trgovini je pa tudi nesreča za vse narode, ker oni poplavijo s svojimi izdelki celi svet, in pri njih velikanskih tovarnah, kakor tudi po njih trgovinskih zvezah se obrtniki in trgovci drugih držav z njimi meriti ne morejo, in tako se steka vse svetno premoženje v Londonu, drugi narodi pa čedalje bolj obuboževajo.

Pa Angleška je že dosegla vrhunec svoje moči in slave; po naturnem pravu je prišel čas, da s svoje visočine doli zleze. Nakopičila je že tudi toliko grehov nad raznimi narodi sveta, da bo mera kmalo napolnjena, in zadeti jih zna osoda, kakor turške tlačitelje.

Tudi Španjci so v Ameriki kruto gospo-

Ribič.

(Konec.)

Z začudenjem spozna po glasu France Ivanko, hitro se obleče, in stopi k oknu. Tu stala je Ivanka trepetajoča in blede ko zid.

„Ivanka! kaj se je zgodilo,“ vpraša prestrašeni France?

„V imenu najinega prijateljstva, pri spominu tvoje matere, te prosim, reši dva nesrečneža, prepelji naju čez Savo. Naš mlin obdan je z žandarji, da vlové in umoré moža, kateremu sem zaročena, ki se je pri nas skrtil, potem koje iz ječe všel“, šepeta Ivanka s treščim se glasom.

„To je gotovo tisti buntovnik (puntar), za čigar glavo je vlada tisuč goldinarjev obljubila?“ vpraša France.

„Tudi ti že to veš? France! Če ga izdaš, tudi mene neizmerna žalost in velika sramota zadene!“

„Kje je tvoj ljubi? Ivanka!“

„Po zvestem možu zvedel je še o pravem času, da ga tu iščejo, ter se je tam le v protju skrtil.“

S povzdignjenimi rokami ona dalje prosi: „France, pomagaj nama, unkray Save šva rešena.“

„Pomagal bom, Ivanka!“ odgovori ribič. Splazita se potem do obrašenega brega Save. Visok v črn plašč zaviti mož stopi jima naproti.

Ko vstopijo vsi trije v čoln ponudi ptujec ribču možnjo denarja.

Spravite svoj denar, gospod, reče France, jaz vas ne poznam, in vbogam le prošnjo Ivanke, za to nečem plačila od vas. Zahvalite se Ivanki za rešitev, ne pozabite, kaj je ona za vas storila, in Bog naj nas varuje.

Hudi veter gnal je visoke valove po Savi, mesec se prikaže izza megle, kar počí puška na bregu in krogla zaropóče po čolnu.

Za boga! zapazili so nas, zavpije begun. Nobenega čolna ni blizu, če nas puška ne doseže smo iz nevarnosti.

V drugo počí puška na bregu, Francetu pade veslo iz roke, kroglja mu je kost v roki razdrobila. Begun pobere urno veslo in dela, da mu pot na čelu stoji, in posrečilo se mu je čoln odveslati iz puškega dosega. Med tem je Ivanka Francetu roko obvezala.

Na zapuščenem bregu se zdaj zasveti, Vrbančev mlin gori.

Ravno priveslali so do srede Save, kar zavpije ribič ter kaže z zdravo roko na duo čolna. Malo palcev pod vodno črto vidil je zdaj begun več lukinj katere so sovražne krogle v stranico naredile skoz katere je voda curkoma v čoln drla, tako da je v njem, že skoraj do polovice stala. Bila je velika nevarnost, da se čoln napolni in potopi, če se precej ne zljajša za toliko, da lukne nad vodo stoje.

„Ivanka! moja draga Ivanka! žalostno zavpije begun, pogubljeni smo! Oh zakaj sem jaz nesrečnež tudi tebe, srce moje, na svojo osodo navezal?“

„Mož, poslušajte mene, reče ribič, obljubite mi, da se povrnete pod božjo in kraljevo postavo, da ljubite in častite Ivanko celo svoje življenje do smrti, zagotovim, da vas in njo rešim iz pogube, pa prisežite, da ostanete mož beseda.“

„Jaz vas ne razumim, reče tujec. Če pa zamorete pomagati, pomagajte nam, jaz vam prisežem, da zapustim Ivanki kljubu vpornike proti kralju, ter ljubo popeljem kot svojo ženo na svoje domovanje.“

darili, in revne Indijance silno preganjali in tlačili, ter v Madridu kopičili velike zaklade krivičnega blaga. Mislili so, da Indijanci niso ljudje, da se z njimi sme početi, kar se hoče. Pa roka Božja jih je vendar našla, zgubili so vse svoje kolonije, in Španija se je pogreznila v silno siromaštvo, tako da sedaj potomci grofov in baronov, ki so se nekdanj v zlatu in svili lesketali, ob cesti beračijo in kruha prosijo. In oni, ki so nekdanj revne Indijance po šumah preganjali kakor plaho zverino, preganjajo se sedaj med seboj v neprestanih notranjih bojih.

Angleži v Indiji in Avstraliji nič bolje ne delajo, in vsak ve, koliko so imeli tudi ubogi Jrci skozi stoletja po Angležih trpeti.

Ta in enaka premišljevanja se nam vsiljujejo pri začetku angleško — afganistanske vojske, zato ne more dvomljivo biti, na kateri strani so naše simpatije.

Politični pregled.

Avstrijske dežele.

V Ljubljani 27. novembra.

Delegacija avstrijska hoče na vsak način vnanjega ministra in njegovo politiko spraviti v zadrege. Proračunski odsek, čigar načelnik je Herbst, je namreč sklenil, da se o predlogu ministrovem, ki zahteva k že dovoljenj 60 milj. gld. za zasedenje Bosne za tekoče leto še 41,720.200 gld., pride na dnevni red. Razprava je bila jako živahna in Herbst, ki je stavil gori omenjeni nasvet, je ministerstvo sumničil, da je v zahtevano svoto gotovo sprejelo tudi upravne stroške, ki jih pa nimajo dovoljevati delegacije. Večina boče najbrže ministru dovolila zahtevane denarje, kakor mu je dovolila nedavno stroške za popravo Weradlovih pušk, ktere je bil proračunski odsek zavrgel, a Herbst in tovarši njegovi v tem slučaju žugajo, da se bodo odpovedali delegaciji, ki bi potem ne bila sklepična. Če se to zgodi, ne boče tedaj ostalo družega kakor sklicati državni zbor; če pa državni zbor zopet voli Hrbsta in tovariše treba boče državni zbor razpustiti. Štrana se je tedaj začela mesti in nihče ne more povedati, kako da se bo razmotala.

V Pragu so bili pri občinskih volitvah 25. t. m. izvoljeni staročeski kandidati. Vdeležitev bila je mlačna.

Še malo palcev je stal čoln nad vodo. France poda roko begunu ter mu reče: „Bog je vašo prisego čul!“

Potem se obrne k Ivanki ter ji solznimi očmi podá roko: „Z Bogom, ljuba Ivanka, zavpije, skoči v valove Save, in ker zaradi prestreljene roke ni mogel plavati zgine kmalo pred plašno za njim gledajočima.

Olajšani čoln, ki bi se bil sicer zaradi prevelike teže gotovo potopil, priplava srečno do družega brega.

Pet let je minulo. Stari cerkovnik pri sv. Jakobu je ravno odzvonil „Ave Marijo.“ V svojem stanovanju najde vrnivši se iz zvonika, visokega gospoda, ki ima na svojih prsih mnogo redov, in gospo, katere obraz je bil s pajčlovino zakrit. Na vratcih kočije, v kateri sta se ta pripeljala, narisana je bila grofovska krona.

Starec se odkrije ter ponižno vpraša, kaj da gospóda tu išče, s čim da jima more postreči.

Pokažite nama grob ribčca Franceta, reče mu gospod.

Cerkovnik pelje tujca k grobu Franceta, na katerem je stal lesen križ z napisom.

Vnanje države.

Turčija še vedno ne vé, kaj naj z novopazarskim okrajem stori in ministri so to reč že vsestransko pretresali. Veliki vezir hoče dovoliti, da naj Avstrija zasede tudi ta okraj, vendar pa od nje zahtevati 3 važnejše vtrjene kraje, ktere bi zasedle turške posádke. Drugi ministri pa so tega mnenja, da zadoštuje častna beseda Avstrije, da boče deželo dala nazaj, če jo boče Turčija od nje zahtevala. Gospodje Turki se še vedno šopirijo, kakor da bi morale vse države samo njim služiti kakor takrat, ko so strahovali celo Evropo.

Italijanski kralj se je vrnil v Rim, kjer je bil od svojih prijateljev navdušeno sprejet. Socijalisti pa mu žugajo s smrtjo in policija je uničila mnogo oklicev, kteri so s smrtjo žugali vsem, ki se bodo vdeležili sijajnega sprejema kraljevega. Tudi so pri nekterih mostovih na železnici našli dinamit, s katerim so hoteli razstreliti cesto, da bi se kralju zgodila nesreča. V petek in soboto so v Rimu zaprli okoli 200 socijalistov.

Ruska vlada je zapovedala, da se ima Dobrudža izročiti Rumuniji, ki je včeraj deželo sprejela v svojo last.

Izvirni dopisi.

Iz Ljubljane, 24. nov. (Po Bleiweisovi slovesnosti.) Slovenci v Ljubljani zopet nekoliko laglje dihamo po Bleiweisovi svečanosti. Prej nas je nemškutarška móra že hudo tlačila, mnogi so bili tako preplašeni, da si že niso več upali slovenski govoriti; kamor si prišel, občutil si nekako neprijetno soparico. Bleiweisova svečanost je bila pa kakor juriš (naskok) na sovražničkove moralne ograde, in prepodili smo ga precej daleč nazaj. Neki nemškutar se je sicer tolašil, da so bili le kmetje iz dežele, pa nekaj „lehrfantov“ — rokodelskih dečkov iz mesta. Ali mar ni videl dolge vrste meščanov, med njimi mnogih hišnih posestnikov, ki so baklje nosili? Zopet enkrat se je pokazalo, da je Ljubljana v svojem srcu vendar le slovenska, čeravno nemško pinjo na glavi nosi.

Naj nemškutarji naredijo kaj tacega, če morejo! Se ve, da je mnogi preboječ, da bi nasproti „višim gospodom“ povedal, kako

„Ali vam je kaj znano o možu, ki tukaj počiva?“ vpraša gospod.

„Poznal sem ga dobro, ko je še po zemlji hodil, o njegovi smrti pa vam ne morem povedati. Oni večer, ko je Vrbančev mlin pogorel, zbežal je France z mlinarjevo hčerjo Ivanko na Savo, in oba sta vtonila. Francetovo truplo našli smo drugi dan, imel je prestreljeno roko, žandarji namreč so mislili, da so v čolnu ljudje, ktere so oni iskali, in so za njim streljali. Ivanke nismo dobili. Stari ribič umrl je kmalo potem žalosti, po svojem sinu, ki je bil lep in priden mladenič.“

Gospa na to razgrne zagrinjalo, in poklekne s svojim spremljevalcem na ribčev grob. Oba sta se jokala. Pri odhodu, ko sluga odpre vratica kočije, podá gospa cerkovniku možnjo cekinov, se vsede v kočijo, brzi konji potegnejo in voz oddrda skoz vas. Cerkovnik dolgo za njima gleda. „Če to ni Vrbančeva Ivanka, nisem jaz cerkovnik pri sv. Jakobu.“ rekel je. Na Francetovem grobu pa stoji zdaj lepo rezan nagrobni kamen. — Nobeden ne ve, kdo mu ga je stavil.

misli in čuti; pa kedar pride priložnost, kakoršna je bila ta, in pri kateri se srcu nekoliko svobode dá, ta čas se prikaže pravo mnenje ljudstva. Navdušeni in gromoviti živio-klici izvirali so večidel iz srede Ljubljančanov samih kojih se je vdeležilo svečanosti gotovo čez 10.000, kar reprezentira, če odštejemo otroke, starčke, bolj doma se držéče ženske in bolnike, ogromno večino celega prebivalstva.

Kar nas posebno veseli, je to, da smo se na ta dan tako pristrčno pobratili z zastopniki hrvatskega naroda. Da bi le pri samih besedah ne ostalo! Med Slovani smo ravno Slovenci najbolj pomoči potrebni, tako „severni Slovenci“ (Slovaki na Ogerskem sami sebe tudi „Slovenec“ imenujejo in svojo matico tudi „slovensko matico“), kakor mi „južni Slovenci“. Mi se moramo naslanjati na Jugoslovane, zato je naša prva skrb, da se tesneje oklenemo najbližjega slovanskega plemena — Hrvatov. Pa tudi Hrvatje nas bodo v svoj čas potrebovali, in že sedaj jim mnogo koristimo, ker jim branimo hrbet proti nemštvu, da se zamorejo svobodno razvijati v slovanskem duhu. Kedar bo hrvatska uprava in postavodaja v slovanskem, nam priležnem duhu gotova, potem bomo tudi mi Slovenci

„Tja naši pot, kjer Slave še sinovi
Si prosto voljo vero in postave“,
kakor Črtomir v „krstu pri Savici“ tako lepo govori.

Ker je zagrebško vseučilišče zadobilo veljavnost tudi za takrajlitavske dežele, veče zdaj našo rodoljubno mladino dolžnost, da se preseli v nam Slovincem prijazni Zagreb. Ker je tam tudi hrana bolji kup, in ker so Hrvatje znani kot dobri, gostoljubni in postrežljivi ljudje, godilo se bo našim dijakom tudi v materijalnem oziru v Zagrebu bolj, nego v tujih, nemških mestih. —

Vendar nam duševna vzajemnost še ne more zadostovati; če smo v praktičnem življenju na nemške dežele navezani, ne bo imela idealna vzajemnost s Hrvati posebnega vspeha; le politično združenje s Hrvati nam zamore pomoči, ker le potem bodo pridobljeni za nas oni tisoči, ki nemajo lastne volje, in lastnega prepričanja, ampak se ozirajo vedno le na vladne migljeje.

Vendar se bojimo, da bo vse le pri besedah ostalo, ker poznamo popustljivost, ki se hitro vname, da plamen navdušenja pogori, kakor škopa slame, in ne ostan e družega, ko črnega pepela. Pač imamo nekaj mož, kojim ogenj rodoljubja v srcu vedno tli; do teh se obračamo, naj tega plemena ne pusté več ugasniti, naj gojé vzajemnost slovensko-hrvatsko, in naj delajo za politično združenje, da se vresničijo besede pesnikov:

„Vremena bodo Kranjcem se zjasnila,
Jim milši zvezde, kakor zdaj sijale.“

Iz Kropce, 20. novembra. (Čitalnični občni zbor, razsvitljava, in svečanost na čast 70letnice gosp. dr. Janeza Bleiweisa.) Kakor je bilo naznanjeno, imela je kropinsko kamnagoriška čitalnica 17. t. m. izreden občni zbor, kojega ste se vdeležile nad 2 tretjini udov. G. predsednik pozdravi navzoče in omenja namen današnega zbora; temu sledi prva točka programa. Čitanje zapisnika prvega občnega zbora, kateri se brez ugovora odobri.

Pri drugi točki povzame gosp. predsednik zopet besedo in poudarja 70letnico in velike zasluge visokočastitega gosp. Jan. dr. Bleiweisa ter predlaga, da naj ga čitalnica za častnega uda izvoli; z gromovitimi živio-klici se je ta predlog sprejel enoglasno.

Na to poprime besedo gosp. tajnik Ivan pl. Kappus in govori blizo tako-le: „Naša čitalnica je izvolila danes enoglasno gospoda dr. J. Bleiweisa za častnega uda. Ako ravno so njegove zasluge za narod in domovino sploh znane, se mi vendar ne zdi odveč še nekatere reči o njem omenjati, saj se vžitih dobrot človek hvaležno spominja rad tudi večkrat. In mi Slovenci, kako se ne bi spominjali moža, kateremu se imamo največ zahvaliti, za vse, kar smo in kar imamo na slavstvenem in političnem polju. Dr. Jan. Bleiweis praznuje čez dva dni svoj 70letni rojstni dan; 70 let je visoka častita starost, spoštovana pri vsih narodih; koliko bolj častita in spoštovanja vredna pa je starost, ako se na njo veže velik ali morebiti najvažniši del narodne zgodovine. Dr. Jan. Bleiweis je bil ne samo priča, ampak tudi stvarnik novejšega, veselejšega dela naše zgodovine. On je bil sovremenik Vodnika, prijatelj Preširna, Vilharja, Koseskega, Tomana, Janežiča, Metelka in drugih. On je blagodušen podpiratelj mnogim novejšim pisateljem, pesnikom slovanskim, vernemu Slovincu tako rekoč svet spomin. A on je tudi sam pisatelj slovenski, buditelj narodne zavesti, pospeševatelj in neustrašljivi neumorni boritelj za naše narodne pravice. Tedaj ni preveč rečeno, da za to, kar smo in imamo, gre za Bogom prva hvala njemu.

To pa je tudi narod spoznal, in kako mu je za to hvaležen, kako ga spoštuje, časti in ljubi, priča nam lepi naslov, lepo ime, s katerim ga kličemo: „oče Bleiweis — oče Slovencev“. Njegova 70letnica se bode praznovala povsod, kjer verni Slovenci bivajo ob bregu Mure in Save, Soče in Drave tje do obalov jadranskega morja in od podnožja velikanskega Triglava do južnega Balkana bo od vseh strani donelo: „Živio oče Bleiweis mnogaja leta!“ Z gromovitimi živio klici je odmeval ta jedernati govor in se vsim globoko vtisnil v srce.

Tretja točka dnevnega reda se je z enim predlogom sprejela in zbor se je zaključil. Po zboru sledila je v čitalničnih prostorih domača zabava in vsi v obilnem številu navzoči udje in povabljeni so bili prav židane volje.

Razsvetljava, katero je tudi čitalnica na čast 70letnice dr. Bleiweisa napravila, bila je sijajna, vsa hiša, v kateri ima čitalnica prostore, je bila s 70lučnicami razsvetljena, in prav lepo je bilo viditi transparente z različnimi narodnimi napisi; na vsakem oknu, katerih je 12, brali smo drug napis v slavo dr. Bleiweisa in njegovih prijateljev, narodnih poslancev, na primer: Živeli boritelji narodnih pravic! Živila Avstrija! Živilo Slovinci! Ne udajmo se! Sredi obzidja čitalnice pa je bil velikanski transparent z napisom „na čast in v spomin 70letnice dr. Janeza Bleiweisa! Bog ohrani nam ga še mnogo let!“ Obilna množica občinstva je ogledovalo razsvetljava, in pesmi, katere so čitalnični pevci na slavo gospoda dr. Bleiweisa zapeli, z gromovitimi živio-klici sprejemala. Vtis, katerega je vsakemu ta slavnost napravila, ostane mu gotovo v vednem spominu, in ko so se zadnji v čitalničnih prostorih že pozno v noč poslovili, bila jim je zadnja beseda: Bog ohrani nam še mnogo let našega očeta, gospoda dr. Jan. Bleiweisa!

Naj mi bode še dovoljeno omeniti, da tudi Kamnogoriška občina je gosp. dr. Jan. Bleiweisa za svojega častnega občana izvolila, in na večer 70letnice njegove, to je 18. t. m. so goreli kresovi in možnarji so pokali na slavo njegovo. Obilna množica je bila zbrana pred županovo hišo, in nazdravljala gosp. dr. Bleiweisa z živio klici! Nekoliko zbranih narod-

njakov v gostilni gospoda župana pa častilo je našega narodnega očeta z naspitnicami. Da mu je narod hvaležen in se vedno bolj zaveda narodnih pravic, in budi narodni duh med prostim ljudstvom, tega smo se prepričali pretekli dni.

Iz Broda na Savi, 17. novembra. (Povodenj. Delavci. Vojaki. Dragina. Vojaska. Nevarnost.) Že dolgo nisem dobil „Slovenca“ v roke, pred nekaterimi dnevi srečal sem pa ravno pred parabrodsko agencijo rojaka Ljublančana, koji se je ravno pripeljal do Broda. Da je bilo moje prvo vprašanje, kaj je novega v Ljubljani, si vsak lahko misli, a namesto odgovora podá mi zadnji broj „Slovenca“. Ko sem ga v naglici pregledal, zapazil sem še hitrejše, da le malo prinaša z bojišča ali pa od najbližnje bosanske meje, zatorej sem se namenil, da, če Vam je drago, gospod urednik, hočem Vam od tod večkrat kaj pisati.

Sedaj bi lahko cele pole napisal, ali ni mi mogoče, kajti čas in druge jednake okoliščine mi ne dopuščajo stvari od konca do kraja natanko opisati in popisati. Omeniti hočem v svojem prvem dopisu le važnejši reči.

Najvažnejši ali najgroznejši je pa vendar le za vse nas tukaj bivajoče strašna povodenj, koja traja že čez tri tedne. Sava poplavila je od Siska do Broda vso ravnino na levem bregu Save, in od Siska, ko se človek pelje do Broda ne vidi nič drugega nego samo vodo in zdi se mu, kakor bi se peljal po jadranskem morju; ubogi Jasenovčani in vsa okolica stojé pod vodo, hiše le malo molé iz vode in ti ubogi ljudje ne morejo niti iz svojih hiš, in tako je sploh prav do Broda.

Turška stran ima nekako prednost, kajti malo gorata zemlja ne pusti dereče Save na svojo stran. V Brodu pak zdi se človeku, da stoji na katem otoku v črnem morju, kakor daleč seže oko, vidi se sama voda, turški Brod stoji ves v vodi. Vojni most je pustilo vojno zapovedništvo podreti in sedaj vozijo preko samo parobrodi. Sava razširila se je celo do Derventa, tedaj celih osem ur daleč. Koliko nesreče se je na tem potu že zgodilo ni povedati. Cele kolone voznikov je potonilo, konji so pa krepali od glada in mraza, ker so morali po več dni noč in dan v vodi stati in pomoč čakati. Rešitev je sicer prišla ali za marsikojega prepozno, krepanih konj ležalo je okolo pet sto, koliko pak da so našli mrtvih ljudi, to se ve, da se je zamolčalo. Natančno število se pač ne bode nikdar zvedelo, posebno ono ne blizo Derventa in blizo Šamca.

V turškem Brodu je bilo blizo dvajset tisoč delavcev, koji so delali pri železnici in pri barakah. Pred par dnevi vdarila je Sava do njih in vsak je moral hiteti in pustiti vse, samo da se je rešil; in to se je zgodilo po noči; ni toraj popisati strašnega strahu. Ljudje bosonogi in gologlavi prišli so v naš Brod. Brez krajcarja denarja, brez obleke niso vedeli, kam se podati. Društva vstavila so dela in na tisoče ljudi postopa sedaj po našem Brodu in gazi blato do kolen brez vsacega zasluzka.

Vojni transporti iz Bosne trajali bodo samo še nekaj dni in potem bode malo boljši. Ali videti naše vojake, morajo se človeku v srce usmiliti, ako bi bil tudi iz železa. Marsikojega sem videl bosega ali pa s takim obvalom in tako strgano obleko, da tako slabo oblečenega prosijaka na Slovenskem nisem videl. Izgledajo vsi z eno besedo tako, kakor pravi mučeniki, stradanje in najhujše muke, ktere so prenašali, beró se jim na obrazu. Še slaběji pak so konji; prestradani, mislim, da

so komaj čakali, da pokrepajo na avstrijske zemlji. Pred nekaj dnevi govorilo se je tukaj v Brodu, da jih je poprek pocepalo vsaki dan po sto, in to je gotovo istinito, ker vsacih sto korakov po ulici videl sem ležati krepanega konja; drugi so zopet po cesti stojé crkali.

Zapovedništvo se ve, da ne more temu takoj energično pomagati, ali vsaj to je storilo, da hitro, ko se konji izbarkajo, jih prodajo. Takova dražba je skoraj vsak dan, in priča sem bil, ko so konja pet let starega za sedem, reci sedem forintov prodali.

Kar kupčijo zadeva, je tukaj jako živahna ali kedo ima vse to v rokah? Čifuti madjarski in švabi, oni so sedaj gospodarji in mi smo v svojej lastnej deželi njihove sluge. Žalostno ali resnično. Nad tisoč barak je tukaj narejenih in vsakej je madjarski čifut gospodar.

Dragina je tukaj strašna in je primerjati Parizu; kar se pak živeža tiče, je veliko cenejši ko v Ljubljani, težko je res umeti, kako da se dopusti gostilničarjem, tako grdo ljudi dreti.

Drugi novini bi imel še dosta omeniti, končno rečem le-to, da je jako žalostno, da naši ljudje posebno Slovenci niso o pravem času sim prišli, gotovo bi si bil vsak lepe novice pribranil.

Kar pak boj s Turci zadeva, je tu občno mnenje, da se spomladi začne vnovič in še groznejši kakor sedaj. Bog daj, da bi se želje požrešnih čifutov ne izpolnile.

Konečno moram še omeniti, da smo bili preteklo noč v našem Brodu vsi v največjem strahu; iz Siska je došel brzozjav, da se vali zopet veliko večja Sava proti Brodu. Vse je bilo po konci, nad tisoč vojakov delalo je celo noč močai nasip ravno na najvarnejšem kraji, kjer bi lahko Sava poplavila ves naš Brod in izišlo je povelje, da bodo pričetek strašne nesreče naznanili trije topi na trdnjavi. Ali Bog je odvrnil od nas grozečo nesrečo in Sava predrla je še daleč pred Brodom drug nasip in se razlila po ravnini.

Domače novice.

V Ljubljani 28. novembra.

Zahvala.

O svojem 70. rojstnem godu doživel sem radosti, koje bi se nikdar ne bil nadejal. Prijatelji od blizu in iz daleka, iz slovanskih in nemških pokrajin, združeni in posamni, zastopniki društev, zavodov, mest, sel itd. donesli so mi mnogobrojnih dokazov svoje ljubezni in naklonjenosti ustmeno in pismeno, in došlo mi je toliko častnih listin, pa tudi dragocenih umotvorov in krasnih tvorin iz ženskih rok, da ne vzmagam besedi, s kojimi bi izrazil občutke svojega globoko ginjenega srca.

Sam dobro vem in se radujem temu, da vsa ta odlikovanja ne veljajo tolikanj meni, posebniku, marveč dobri in vzvišeni stvari, koji služim doslej 36 let; a zarad tega mi dolžnost srčne zahvale nikakor ni manjša.

Tolikega veselja ves presunjen morem javno svojim prijateljem, vsem skupaj in vsakemu posebej, le s slabimi besedami objaviti svojo najtoplejšo zahvalo za tolika preljubnjava čestitanja z najiskrenejšo željo: naj Bog vsemogočni milostivo izvrši nam vsa voščila, koja so tako toplo naglašana bila v nepozabljivih dneh 17. 18. 19. novembra t. l. od predragih mi prijateljev!

V Ljubljani dne 26. novembra 1878.

Dr. Jan. Bleiweis.

(Deželni predsednik vitez Kallina) se je 25. t. m. z Dunaja zopet povrnil v Ljubljano.

(Društvo zdravnikov kranjskih) ima denes zvečer ob 6. uri svoj navadni mesečni shod, pri katerem bosta govorila dr. Fux in dr. Kovač.

(Najstarejši mož v Ljubljani) hišni posestnik Anton Jerina, oče penzioniranega župnika g. Jerina, star 91 let in 5 m., je 23. t. m. umrl vsled starosti in je bil včeraj pokopan. Ranjki ni bil nikdar bolan in je še le pred nekterimi dnevi začel pešati. R. I. P.

(Na trgu umrla) je neka žena iz Šmarije. Prodajala je pred rotovžem in se ji je kri vdrla. Prinesli so je takoj na rotovž, a preden je prišel poklicani duhovnik, da bi jo v sv. olje dejal, bila je že mrtva. Res ne vemo ne ure ne dneva!

(Marijina bratovščina). Od lanskega leta je pristopilo mnogo novih udov. Za take, ki ne vedo še namena in dobrot bratovščine, kakor tudi dolžnosti udov, naj bo povedano: društvo preskrbi vsakemu udu, kedar umrje, lep pogreb brezplačno. Za umrle ude se bere vsako leto 40 maš. Revnim udom se daje tudi podpora. Udje pa plačujejo 50 kr. na leto, in pri vstopu plačajo vstopnino od 4 do 7 gl. kakoršna je starost. Kdor hoče vstopiti, naj se oglasi pri predsedniku g. Regaliju na št. peterskem predmestju.

(Iz seje deželnega odbora 22. t. m.) V podporo revežem na Ljubljanskem močvirju vsled groznih povodinj je deželni odbor dovolil 150 gl. iz deželnega zaklada. — Zarad izvršitve sklepa zadnjega deželnega zbora v zadevi sirotišnice v Ljubljani se deželni odbor obrne do usmiljenih sester, da mu naznajo osnovo te sirotišnice in predložijo dotične štatute. — Bile so tudi obravnave zarad izvršitve raznoterih drugih sklepov zadnjega deželnega zbora.

(Iz Bune pri Mostaru) se nam piše: Dekorirani so bili sledeči vojaki 19. slovenskega bataljona lovcev. S srebrnimi svinčniki: oficirski namestnik Josip Golob, bataljonski trobentač Josip Nusdorfer, podlovec Franjo Marouit, patrolovodja Anton Pivk in Franjo Marentič, lovec Janez založnik, trobentač Lorenc Lužar. Razen tega bili so pohvaljeni: nadlovec Janez Nemeč, četovodja Josip Cerar, Šimen Kramar, Janez Normali; podlovci: Miklavž Dragoš, Pavel Madronič, Andrej Margon, Nace Bučar, Franjo Slovaša, patrolovodja Josip Kopitar, lovci Jakob Sprajcat, Tone Kočever, Franjo Štanta, Matija Puc, Matija Podlippec, Janez Jakše, Martin Žabkar, Janez Gross, Martin Bajda. Razen tega dobil je cel bataljon občno pohvalo, in se je izkazalo, da so Slovenci kakor uže od nekdanj tudi zdaj še vrli junaci. "Narod."

(Rekruti) domačega polka baron Kuhn odidejo v petek zjutraj ob 5. uri od tod, in sicer kakih 400 mož gre v Trst, in od ondod v Livno. Namestu njih se bodo vračali iz Bosne starejši vojaki takoj domov. Oddelek bode vodil g. Stotnik Kavčič. Tudi rekrutje 7. in 19. lovskega bataljona odidejo te dni v Hercegovino, in se bodo tudi namesto njih vrnili starejši rezervisti.

(Za ubožne družine rezervistov) bilo je dozda razdeljenih 5705 gl. 50 kr.

Razne reči.

— Iz Trsta se 26. t. m. telegrafuje, da je bil tamošnji mestni odbor vsled najvišjega sklepa razpuščen. V tem odboru sedeli so najbolj zagrizeni lahoni, ki so pri vsaki

priliki kazali svojo vnemo za zedinjeno Italijo, Avstriji pa čedalje bolj obračali hrbet. To so nedavno pokazali, ki niso hoteli sprejeti Burgstallerjevega nasveta, da bi dovolili nekaj denarjev za pogostanje vojakov, ki se vračaja iz Bosne. Prebivalstvo bilo je s tem jako nezadovoljno, ter je prostovoljno nabralo toliko denarjev, kolikor so jih za pogostenje potrebovali, odbor pa je zadela zaslužena kazen, katero mu je že zdavnaj želel vsak pošten Avstrijan. Gledé novih volitev imeli bi to edino željo, da naj vlada podpira slovenski in konservativni življenj v Trstu in prevzetnemu lahonstvu bode skoraj usta zamešana in peruti pristrižene.

— Glasoviti tolovaj Rosza Sandor je v ječi Szamos-Ujvarski umrl.

— † Vitez Ljubiša, državni poslanec in deželni glavar dalmatinski je 23. t. m. na Dunaji po daljem bolehanju umrl in je bil 25. t. m. na Marksovem pokopališču pokopan. Narodna stranka dalmatinska mu je očitala, da se je bil dal pri osnovi dalmatinskih železnic podkupiti in se je vsled tega od njega ločila. V državnem zboru je glasoval vedno z vladino stranko.

— Odlikovanje. Kakor zadnja številka „Soče“ poroča, bil je Aloizij Bader svečar v Gorici, že v tretjič odlikovan na razstavi v Parizu, kjer je razstavil lepo zbirko čisto voščenih sveč razne velikosti. Ta novica bode gotovo dobro došla tistim cerkvenim predstojništvom, ki pri njem naročujejo svečavo za cerkve svoje.

— Pivo je zdaj mnogo močnejše, kakor včasih, je dejal v gostilnici nekdo. „Snoči sem ga pil in sem spal na to kakor vol.“ A zraven sedeč zdravnik zavrne: „A, to ni od piva.“

Eksekutivne dražbe.

29. novembra: 3. Plevel iz Rodice v Kamniku. 2. Murgel iz Velosovega, 1. Masl iz Luž, oba v Kranji. 2. Šuklje iz Bušine vasi, 3. Meklevsek iz Gabrovca, 1. Malešič iz Radovice vasi v Metliki. 3. Hafner iz Harij, 3. Gerl iz Tominja, 1. Kastelic iz Dobropolja, 3. Brumen iz Knježaka, 3. Frank iz Čel, 3. Kovačič iz Zaročija, 3. Meršnik iz Smerja. 1. Šain iz Knježaka, vasi v Bistrici. 3. Pestel iz Podrage v Vipavi.

30. novembra: 3. Gregore iz Terzina v Kamniku. 3. Kotar iz Velikega bana, in Gorenc iz Šmartina v Kostanjevici. 3. Petelin iz Rakitne na Vrhniki. 3. Hafner od sv. Duha v Loki. 3. Ulbing iz Bresta. 3. Strumbelj iz Tomišlja, v Ljubljani. 2. Blanz v Trebnjem. 3. Plut iz Retja v Žužemberku. 2. Dežman iz Cegovnice in Kmetič iz Grada v Kranji. 3. Jager iz Landola in 3. Dolene iz Čermelice v Senožečah. 1. Bavdek iz Pleš v Lašičah.

Umri so:

Od 22. do 26. novembra: Janez, Andrej in Cecilija Koman, trojčki, kancel. sl., vsled slabosti. Ana Paher, pl. Lilienstreit mestna reva 42 l., za vtriplj. možganov. Marija Novak, del. o. 2 l., za sušico. Katarina Črne, davk. v. 72 l., za božjastjo. Marija Bajer, gost. o. 5 l., za davico. Franc Babnik, zaseb. vrad. 23 l., za jetiko. Anton Jerina, hiš. pos. 91½ l., vsled starosti. Jera Karpe hiš. pos. 72 l., za vtriplj. pljuč. Janez Kimove, hiš. pos. o. 10 d., za božjastjo. Polona Hofman, dež. vrad. o. 12 m., za sušico. Marjeta Prosen, mestna reva, 72 l., vsled starosti.

Telegrafične denarne cene 26. novembra.

Papirna renta 61.20 — Srebrna renta 62.25 — Zlata renta 71.85 — 1860letno državno posojilo 112.60 Bankine akcije 793 — Kreditne akcije 225. — London 116.60 — Srebro 100 — — Ces. kr. cekini 5.57. — 20-frankov 9.31.

Denarstvene cene 26. novembra.

	Denar.	Blago
Državni fond.		
5% avstrijska papirna renta	61.20	61.30
5% renta v srebru	63.35	62.40
4% renta v zlatu (davka prosta)	71.60	71.70
Srečke (lozi) 1854. l.	106.75	107.50
" " 1860. l. celi	112.25	112.50
" " 1860. l., petinke	122.—	122.25
Premijski listi 1864. l.	142.50	143.—
Zemljiščine odveznice.		
Štajarske po 5%	99.—	99.50
Kranjske, koroške in primorske po 5%	91.—	91.50
Ogerske po 5%	78.50	79.25
Hrvaške in slavonske po 5%	84.—	85.—
Sedmograške po 5%	73.50	73.50
Delnice (akcije).		
Nacionalne banke	790.—	792.—
Unionske banke	65.25	65.75
Kreditne akcije	226.—	226.30
Nižoavstr. eskomptne družbe	755.—	740.—
Anglo-avstr. banke	97.50	98.25
Srečke (lozi).		
Kreditne po 100 gl. a. v.	163.25	163.50
Tržaške " 100 " k. d.	117.75	118.25
" " 50 " " "	62.—	63.—
Budenske " 40 gl. a. v.	27.50	28.—
Salmove " 40 " " "	38.50	39.—
Palfi-jeve " 40 " " "	27.50	27.75
Clary-jeve " 40 " " "	23.75	29.50
St. Genois " 40 " " "	34.25	35.25
Windischgrätz-ove " 20 " " "	29.—	29.50
Waldstein-ove " 40 " " "	22.50	23.—
Srebro in zlato.		
Ces. cekini	5.59	5.60
Napoleonsd'or	9.33	9.34
Srebro	100.—	100.10

Sola za rezlanje lesenih podo b

v Grudenu na Tirolskem

priporoča se prečastiti duhovščini za izdeljavo plastičnih križevih potov

po Fürichu, ki lepo modelirani v izbukanim delu stanejo:

106 centimetrov visoki in 66 centm. široki krasno pobarvani 700 gl.

58 centim. visoki in 40 centim. široki pa 300 gl.

Jaslice za cerkve od 40 do 150 gl.

Omenjena šola je v vedni dotiki z veljavnimi umetniki in poznavatelji cerkve in umetnijskih zahtev, ter zamore vsled tega vsa naročila izvršiti natančno po umetnijskih in cerkvenih pravilih.

Spoštovaje (8)

Ferdinand Demetz,
vodja strokovnjaške šole.

Najprimernejše darilce

za

pridne otroke

ste povesti:

1. Hanani, ali zadnji dnevi Jeruzalema, in

2. Zadnji dnevi Ogleja.

Knjižici obsegate okoli 180 strani in se dobivate mehko vezani po 30 kr. pri opravištvu „Slovenca“, ki po želji preskrbi tudi ličneje vezanje. Kdor jih naroči deset, dobi eno knjižico po vrhu. (31)

„Pot v večnost“

vernim svoje škofije razložil

dr. J. Zwerger,

knezoškof sekovski,

se imenuje jako koristna in izvrstna pobožna knjiga, ki obsega 142 strani in se dobiva po 36 kr. naravnost po pošti pa po 42 kr. v knjigarni

O. Klerr-ove vdove

v Ljubljani.

(2)

J. Blažnikov naslezniki v Ljubljani